

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Наманган муҳандислик-қурилиш институти

“Таълимда замонавий ахборот-коммуникацион
технологиялари: муаммо ва ечимлар”

мавзусида

Республика миқёсидаги илмий-амалий
конференция материаллари тўплами

Наманган шаҳри
24-25 май 2018 йил

“Таълимда замонавий ахборот-коммуникацион технологиялари: муаммо ва ечимлар” мавзусида Республика миқёсидаги илмий-амалий конференция материаллари тўплами.

Тўпламга 2018 йил 24-25 май кунини институтда ўтказилган **“Таълимда замонавий ахборот-коммуникацион технологиялари: муаммо ва ечимлар”** мавзусида Республика миқёсидаги илмий-амалий конференция иштирокчиларининг илмий маъруза материаллари киритилган.

НамМҚИ, 24-25 май, 2018 йил, Наманган шаҳри

Таҳрир ҳайъати:

доц. Ш.Ш.Кенжабобоев, доц. С.И. Умархонов, доц. А.Насриддинов,
доц. Б.Эргашев, доц. Ғ.Шерматов, доц. Н. Нарзуллаев, проф. Ғ. Ғуломов, проф.
Ш. Юлдашев, проф. Н.Бойбобоев, проф. М.Исмоилов, проф. В. Хожибобоев,
т.ф.д. доц. С.Ж.Раззақов, ф-м.ф.д. М.Дадамирзаев, ф-м.ф.д. Ю.Апаков, т.ф.д.
проф. И.Шамшидинов, т.ф.д. Р.Рустамов, т.ф.д. Р.Солиев, доц. А. Тўхтабобоев,
т.ф.н. Ж.Холмирзаев, доц. С.Абдурахманов, доц. О.Жакбаров, т.ф.н. Т.Жўраев,
Д. Иномиддинова.

*Конференция материаллари тўплами Наманган муҳандислик-қурилиш институтининг 2018 йил 30 майдаги 12-сонли Илмий кенгаши Қарорига асосан чоп этишга тавсия этилган.*__

ЧОРВА ОЗУҚА МАҲСУЛОТЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА ВАКУУМЛИ ҚУРИТИШ ҚУРИЛМАЛАРИНИНГ ЎРНИ ВА АФЗАЛЛИКЛАРИ

к.ўқ.Эшанбабаев А., маг. А.Нурматов,

тал. А.Қодиров (НамМҚИ)

Чорва озуқа маҳсулотларини ишлаб чиқаришда янги инновацион услубларни қўллаган ҳолда сифатли, тўйимли ва арзон ишлатишга қўллай хом-ашёни ишлаб чиқаришдан иборатдир. Озуқа маҳсулотини тайёрлашда замона талабига мос келувчи вакуумли қуритиш жиҳозларидан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Айниқса иккиламчи ишлаб чиқилган ёки ишлатилган маҳсулотларни қайта ишлаб чорва озуқаларини яратиш унга в ишлов бериш замон талабидир. Сабзавот, полиз иккиламчи хом-ашёларини вакуумли қуритиш аппаратлари ёрдамида қайта ишлов бериб, тайёр маҳсулотга айлантириб, чорвачилик билан шуғулланаётган фермер ва шахсий хўжаликларга етказиш мақсадга мувофиқдир. Ҳозирда озуқани яратишда кўплаб кўплаб вакуумли жиҳозларидан фойдаланиб келинмоқда. Булардан Конденсацион ёки конвекцион типдаги қўзғалувчи аравачали туннел типдаги қуритиш камераси, Гранулли комбикорма ва тайёр аралашма тайёрлаш чизиғи, Гранула(дона-дона)ни совутиш блоки, ТШ-36 конвекцион қуритиш жавон-камера ТШ-36 конвекцион қуритиш жавон-камера, ТШ-36 конвекцион қуритиш жавон-камера, Аралаштирувчи бункер АБ, Гранул майдаловчи ИМ, Гранул совутиш жамланмаси КО, ОКТ, Мева, сабзавот ва гўшти маҳсулотларни қирқувчи(майдаловчи) машина ИПКС-074-01-200Ч(Н), Кичик ўлчамли пресс-гранулятор ПГМ-05, : mini-ДГ сериядаги пресс-гранулятор, . Ётиқ аралаштирувчи, . Озуқа аралаштирувчи ССК(тик, кўп тармоқли), Озуқа аралаштирувчи ССК(тик, кўп тармоқли), Гранул ва умумлашган озуқа Пресс-Гранулятори 120 жиҳоз ва қурилмаларининг тўлиқ ишлаш жараёнлари, хусусиятлари ва техник тавсифномалари тўлиқ ўрганилиб чиқилди. Аравали туннел типдаги қуритиш камераси гўшт, товуқ, балиқ, гўшти

чипс, қўзиқорин, мевалар, ўт, чой ҳамда
ноозиқ-овқат маҳсулотларини қуритиш учун
мўлжаллангандир.

Гранула чизиғи мустақил тайёр
аралашма ёки озуқа комбикормадан
грануллар олиш имконини беради.

Конвенционли қуритиш жавон-камерали
ТШ-18 қўзиқорин, сабзавот, мева, ўт, чойларни
қуритиб, уй ҳайвонларига ноозиқ-овқат
маҳсулотларини тайёрлашга мўлжалланган.

Конденсационли қуритиш жавон-камерали КШ-
18 қўзиқорин _____, сабзавот,
мева, ўт, чойларни деликатли қуритишга
мўлжалланган.

Гранула(дона-дона)ни совутиш блоки ҳозирда
шаклга келтирилган

гранулни ортиқча ҳарорат, намликдан ва чангдан халос этиш ҳамда тозалаш
қурилмасидир.

ТШ-36 конвекцион қуритиш жавон-камера қўзиқорин, сабзавот, мева. ўт,
чойларни қуритиб, ҳайвонлар учун озуқа маҳсулотларини тайёрлаш учун
мўлжалланган.

*Тайёр маҳсулот бункери ТМБ тайёр маҳсулотни қисқа вақт сақлаш ва
йиғиш учун хизмат қилади.*

Аралаштирувчи бункер АБ гранул(дона-дона)ни тайёрлашдан олдин
тезкор равишда майдаланган хом-ашёни тўплаш учун хизмат қилади.

Гранул майдаловчи гранулали комбикорма фракцияларини 0,3,0 – 6,0 мм
катта ўлчамгача 0,7 – 1,5 мм ёки 01 – 1,25 ммгача майдалаш ва гранул
линияси унумдорлигини ошириш учун мўлжалланган.

Гранул совутиш жамланмаси гранулни совутиш ва гранул бўлмаган

қисмларни ажратиш учун мўлжалланган.

Мева, сабзавот маҳсулотларни қирқувчи(майдаловчи) машина ИГКС-074-01-200Ч(Н) сабзавот(сабзи ва пиёз), мева(олма) ва гўшти маҳсулотларни тозаланган майда бўлакчаларга қирқиш учун мўлжалланган.

Кичик ўлчамли пресс-гранулятор ПГМ-05 уй шароитида ҳайвонлар учун гранул озукасини олишга йўналтирилган. Комбикорма заводидаги лабораторияда фойдаланиш мумкин.

mini-ДГ сериядаги пресс-гранулятор шахсий, ёрдамчи ва фермер хўжаликлари учун кичик ҳажмдаги комбикормани қишлоқ хўжалик ҳайвонлари. қуш ва балиқлар учун грануллаш(дона-доналаш) учун мўлжалланган.

Ётиқ аралаштирувчи нам, қуруқ, суюқ, сочилувчан компонент озукаларни аралаштириш учун мўлжалланган.

Аралиштириш жараёнида комбикорма компонентлари ажралиши содир бўлмайди, бу эса бир турдаги(98%гача)

аралашма олишга олиб келади.

Озуқа аралаштирувчи ССК дон озукасига ҳар хил компонентларни қўшиб бир турдаги аралашмани олиш. ҳамда

берилган рецепта қишлоқ хўжалиги чорвачилиги учун

меъёрдаги озукани тайёрлашга имкон беради.

Саноат сабзавот кесувчи ОР-1 сабзавот маҳсулотларини гаёқча, кубик ва

ҳар хил шаклда кесиш учун мўлжалланган. Сабзавот кесувчи маҳсулотларни қайта ишлов бериш учун фойдаланилади.

Гранулятор ПШ-120 Озуқа аралашмалари ва бошқа қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидаги барча жабҳаларидаги ўсимлик материаларидан 6; 8 ёки

10 мм лардаги гранулларни тайёрлаш учун мўлжалланган.

Ҳозирда маблағ билан молиялаштирилган грант бўйича доц. Р. Аҳмедов раҳбарлигидаги “Маиший чиқиндиларни тўплаш ва қайта ишлаш учун экологик бехатар ва чиқитсиз технологияни ишлаб чиқиш асосида чорва озуқа

163

базасини яратиш ривожлантириш” мавзусидаги инновацион лойиҳада ишлар олиб борилмоқда. Юқоридагиларга асосланиб, лойиҳа иштирокчилари доц. Аҳмедов Р., доц. Алиназаров А., ва к.ўқ. Эшанбабаев А.лар ҳамкорлигида қуёш энергияси асосида ишловчи ва универсал вакуумли қуритиш асбоби ва озуқа маҳсулотини ишлаб чиқарувчи қурилма устида иш олиб борилмоқда. __